

RAPORT KOŃCOWY

z badania zdarzenia statku powietrznego o maksymalnym ciężarze startowym nie przekraczającym 2250 kg*

Niniejszy raport jest dokumentem prezentującym stanowisko dotyczące okoliczności zdarzenia lotniczego, jego przyczyn i zaleceń profilaktycznych. Raport jest wynikiem badania przeprowadzonego jedynie w celach profilaktycznych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego i krajowego. Badanie zostało przeprowadzone bez konieczności stosowania prawnej procedury dowodowej. Sformułowania zawarte w niniejszym raporcie, w związku z Art. 134 ustawy Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz.696 z zm.) nie mogą być traktowane jako wskazanie winnych lub odpowiedzialnych za zaistniałe zdarzenie. Komisja nie orzeka co do winy i odpowiedzialności. W związku z powyższym wszelkie formy wykorzystania niniejszego raportu do celów innych niż zapobieganie wypadkom i poważnym incydentom lotniczym, może prowadzić do błędnych wniosków i interpretacji. Raport niniejszy został sporządzony w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być przygotowywane jedynie w celach informacyjnych.

- 1. Rodzaj zdarzenia: wpisać: WYPADEK**
- 2. Badanie przeprowadził: PKBWL**
- 3. Data i czas lokalny zaistnienia zdarzenia: 12 czerwca 2010 r. godz. 17.45.**
- 4. Miejsce startu i zamierzonego lądowania: Góraszka – lotnisko EPGO**
- 5. Miejsce zdarzenia: Góraszka – lotnisko EPGO**
- 6. Rodzaj, typ, znaki rozpoznawcze, właściciel statku powietrznego, użytkownik, opis uszkodzeń:** spadochron (czasz główna) Triathlon 175, właściciel prywatny. W czasie skoku, w którym zaistniał wypadek, spadochron nie został uszkodzony.
- 7. Typ operacji:** skok spadochronowy.
- 8. Faza lotu:** lądowanie.
- 9. Warunki lotu:** nie dotyczy.
- 10. Czynniki pogody:** Wiatr zmienny z przewagą północno-zachodniego. Prędkość wiatru około 2m/s. Występowała turbulencja powietrza.
- 11. Organizator lotów / skoków:** Fundacja Polskie Orły. Wypadek miał miejsce podczas wykonywania skoku w ramach pokazów lotniczych „XV Międzynarodowy Piknik Lotniczy Góraszka”.
- 12. Dane dotyczące dowódcy statku powietrznego:** skoczek spadochronowy, posiadający wykonane 779 skoków w życiu, w 2010 r. wykonał 20 skoków. Był to trzeci skok tego skoczka w dniu wypadku i trzeci na spadochronie Triathlon 175. Skoczek posiadał ważne orzeczenie lotniczo-lekarskie.
- 13. Obrażenia załogi:** W trakcie lądowania skoczek doznał urazów obu nóg, zakwalifikowanych, jako obrażenia ciężkie.
- 14. Opis przebiegu i analiza zdarzenia:** skoczek spadochronowy oddzielił się od samolotu na wysokości około 2000m. Spadochron otworzył na wysokości około 900m. Czasza otworzyła się prawidłowo i skoczek rozpoczął lot w kierunku strefy lądowania. Podejście do lądowania od wysokości około 100m, w kierunku pod wiatr wykonywał ze zmniejszoną prędkością – z lekko ściągniętymi linkami sterowniczymi. W tym czasie wyczuwał lekką turbulencję

* Forma i zakres niniejszego raportu nie spełniają wszystkich wytycznych zawartych w Dodatku „Wzór raportu końcowego” Załącznika 13 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym

powietrza. Przed wylądowaniem skoczek całkowicie zahamował spadochron i w tym momencie poczuł, że czasa „przepadła” tzn. nie wyrównała lotu, lecz opadła ze zwiększoną prędkością pionową. Przed przyziemieniem skoczek zdążył złączyć nogi razem, przygotowując się do twardszego niż zwykle lądowania. Przyziemienie nastąpiło nieco wcześniej niż planował to skoczek, na drodze startowej, na której, poprzecznie do kierunku lądowania znajdowały się niewielkie, lecz twarde koleiny. Prędkość opadania w momencie przyziemienia była na tyle duża, że skoczek głęboko przysiadł, uderzając pośladkami o pięty. Po wylądowaniu, pomimo, że odczuwał silny ból w obu stopach, samodzielnie przeszedł do samochodu, którym został zawieszony w pobliżu wieży kierowania lotami. Stamtąd został przewieziony karetką pogotowia do szpitala, gdzie zdiagnozowano złamanie kości śródstopia obu nóg.

Z ustalonych okoliczności zdarzenia wynika, że w podczas ostatniej fazy podejścia do lądowania skoczek znalazł się w opadającym prądzie powietrza, a wykonanie podejścia przy zmniejszonej prędkości postępowej, nie pozwoliło na dynamiczne wyrównanie lotu, co skutkowało przyziemieniem na niewielkich nierównościach terenu i ze zwiększoną prędkością opadania. Lądowanie w takich warunkach na nawet na niewielkich nierównościach terenowych spowodowało poważne obrażenia ciała, które w przypadku lądowania na równej nawierzchni nie skutkują żadnymi obrażeniami lub powodują jedynie niewielkie stłuczenia.

15. **Przyczyna zdarzenia:** lądowanie przy zmniejszonej prędkości postępowej w warunkach występującej turbulencji powietrza, co spowodowało przyziemienie ze zwiększoną prędkością opadania
16. **Okoliczność sprzyjająca zaistnieniu zdarzenia:** przyziemienie na niewielkie nierówności terenowe.
17. **Zastosowane środki profilaktyczne:** Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych nie zaproponowała zaleceń profilaktycznych.
18. **Inne uwagi:** Z treścią projektu raportu został zapoznany skoczek spadochronowy. Nie wniósł on uwag do projektu raportu.
19. **Komentarz:** Komisja przypomina, że lądowanie na spadochronach szybujących (latające skrzydło), szczególnie podczas występowania turbulencji powinno być wykonywane przy zachowaniu takiej prędkości postępowej spadochronu, która umożliwia pełne wyrównanie lotu przed przyziemieniem.

Skład zespołu badającego lub osoby badającej:

Przewodniczący: Tomasz Kuchciński

Podpis nieczytelny

.....
(pieczęć i podpis osoby kierującej zespołem badawczym)
